
KÖNYVJELZŐ

VERES LAJOS: TÉRSÉGI LOGISZTIKA

*(Dunaujvárosi Főiskola Kiadói Hivatala, Dunaujváros,
2008. 219 o.)*

KOMAREK LEVENTE

Veres Lajos, aki a hazai regionális fejlesztések és kutatások egyik jeles képviselője, több nagyszerű könyve után egy régen várt modern szemléletű, hiánypótló tankönyv megírására vállalkozott. Nem egyszerű feladat a térségi logisztikáról tankönyvet írni, mert a különböző szemléletekkel megközelített témában nagyon könnyű elveszni.

Könyve bevezetőjében a Szerző kiemeli, hogy a Dunaujvárosi Főiskola Gazdálkodás és Menedzsment szak keretében a Regionális gazdaságtan szakirányt választó hallgatók programjában szereplő „Térségi logisztika” c. tárgy inspirálta alapvetően a jól áttekinthető, szakmai alapokon nyugvó tankönyv megírására. A Szerző miközben bemutatja a logisztika már szélesebb körben elterjedt és alkalmazott, illetve oktatott ismereteit, arra törekszik, hogy felvonultassa és bemutassa a közgazdaságtudomány és azon belül is a regionális tudomány, regionális gazdaságtan eredményeit, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a logisztika alkalmazásához.

A tankönyv első fejezete áttekinti a logisztika fogalmának hazai és nemzetközi sokszínűségét, a logisztika főbb feladatait, a többszörösen bővített logisztikai ellátási lánc (Supply Chain) és körfolyamat logikai sémáját, illetve a logisztika térhódítását. Veres Lajos szerint „a logisztika olyan stratégiai erőforrás, amely napjaink globalizálódó és élesedő piaci versenyében meghatározó lehet a vállalatok versenyképessége szempontjából” (13. o.).

A második nagy fejezet „A tér, az idő és a távolság” kérdéseit vizsgálja logisztikai szemszögből. Nagy hangsúlyt helyez a Szerző a termelőerők fejlődésének területi aspektusaira, az infrastruktúrára, mint a térbeli gazdasági rendszer fő elemére. Külön kitér a különböző térfelosztásokra, amelyeket számos példán keresztül ismertet. Nem hagyja figyelmen kívül a telephelyválasztás főbb tényezőit, illetve a különböző telephelyelméleteket sem. Ebben a fejezetben kitüntetett szerepet szán a szállításnak, a közlekedési hálózatoknak, a gyors elérhetőségnek, megközelíthetőségnek, az áru fuvarozási rendszereknek és az árueljuttatási megoldásoknak.

A harmadik fejezet a regionális tudomány és a logisztika kapcsolatát tárja az érdeklődő olvasó elé. A Szerző szerint megállapítható, hogy a két tudományterület számos ponton kapcsolódik és kölcsönösen hat egymásra. Ilyen kapcsolódási pontok a regionális tudomány kutatási területei, a regionális gazdaságtan vizsgálati témakörei, a regionális növekedés és fejlődés összetevőinek vizsgálata (a gazdasági folyamatok térbeli koncentrációjának kérdése, az endogén fejlődés szükségyszerűsége és az inno-

váció térbeli áramlása), a fenntartható fejlődés térbeli folyamatának értelmezése és a településközi kapcsolatok elemzése, a telephelyválasztás összefüggései.

A negyedik fejezet a térségi és gazdasági koncentrációkat elemzi. „A térségi, területi gazdasági koncentrációkban a kapacitás, a tőke, a munkaerő, a képesség, a tudás halmozódik, hozzáadódik, más szóval agglomerálódik.” – írja a Szerző (78. o.) A fejezet első része a térségek fogalmi meghatározását (agglomeráció, agglomerálódás, agglomerálódó térség, település-együttes) mutatja be, míg a fejezet második része a gazdasági koncentrációkkal, a klaszter fogalmával, a hazai és a külföldi klaszterek bemutatásával foglalkozik.

Az ötödik fejezet a városfejlődés főbb vonásaival, a modern urbanizáció szakaszainak jellemzőivel, a városfejlesztési politika irányelveivel, illetve a városi logisztika sikertényezőivel ismerteti meg az olvasót. Külön kitér a városi elérhetőség és mobilitás fontosságára.

A hatodik fejezet a regionális logisztikai rendszerek kialakításának lehetséges vonásait vizsgálja. Ebben a fejezetben külön egységekben foglalkozik a közszolgáltatások, a hulladékgyűjtés és az inverz logisztika jelentőségével. A közszolgáltatások alatt fogalmilag olyan feladatok ellátásának biztosítását érti, amelyek az adott feltételek között valamilyen mértékig közösségi szervezést igényelnek, és társadalmi közös szükségletek kielégítését szolgálják. A hulladékgyűjtés témakörén belül a regionális hulladékkezelés hatásmechanizmusainak elvi alapjait foglalja össze. Az inverz logisztikai tevékenység alatt lényegében nem a hagyományos „ellátási lánc”-ot, hanem az úgynevezett „begyűjtési lánc”-ot érti, amelyben sok helyről összegyűjtik a selejt árut, visszarút és a hulladékokat, majd a lerakóhelyre, vagy gyűjtőhelyre szállítják és a feldolgozókhöz juttatják el.

A hetedik fejezet a közlekedési rendszerek regionális kérdéseit taglalja, úgymint a regionális vasutak, a regionális repülőtér-fejlesztések jelentőségét, illetve a közúti közlekedés regionális szerepét, a közúthálózat-fejlesztés logikai rendszerét.

A nyolcadik fejezet az intermodális logisztikai fejlesztési koncepciókkal, stratégiákkal, azok hazai és külföldi tendenciáival, fejlesztési irányjaival foglalkozik. Az intermodális logisztika szakstratégia átfogó célja egy olyan logisztikai rendszer kialakítása, amely az ország kedvező geopolitikai helyzetének környezetkímélő kihasználásával a Kelet- és Dél-Európába irányuló elosztó-gyűjtő központi funkciók ellátására képes.

Az utolsó fejezet a logisztika és a globalizáció kapcsolatát vizsgálja. Külön kiemeli a globális-lokális paradoxon főbb jellemzőit, illetve külön kitér a virtuális vállalat logisztikai modelljére is.

Összefoglalásként elmondható, hogy a tankönyv stílusa élvezetes, lényegre törő, nyelvezete érthető. A tankönyv szövegének megértését a jól szerkesztett, informatív ábrák és táblázatok segítik. Egy könyvismertetés azonban nehezen képzelhető el kritikai észrevételek nélkül. Sajnos a tankönyv szövegközi hivatkozásaiából, elenyésző számban ugyan, de néhány kimaradt az irodalomjegyzékből.

A korszerű, sok új összefüggésre rámutató, tudományos igénnyel megírt hézagpótló munkát a térségi logisztika, a területi kutatásokkal foglalkozó szakemberek, a téma iránt érdeklődők és elkötelezettek nagy haszonnal forgathatják.